

EESTI LEPITAJATE ÜHINGU KÄITUMISJUHEND

Käesolevas käitumisjuhendis sätestatakse põhimõtted, mida Eesti Lepitajate Ühing ja ühingu liige töös omal vastutusel vabatahtlikult järgib.

Käitumisjuhendis sätestatud põhimõtete rikkumise eest võib lepitaja suhtes algatada kutsekäitumiskomisjoni menetluse.

Käitumisjuhendi nõudeid tõlgendatakse seaduse, üldkoosoleku ja juhatuste otsuste, kutsekäitumiskomisjoni lahendite ja soovitude, ühingu kujunenud praktika ja tava ning lepitaja südametunnistuse alusel. Käitumisjuhendi täitmine ei piira tegevusalasid reguleerivate eeskirjade või riiklike õigusaktide kehtivust.

Käitumisjuhendis käsitletakse lepitamisena mistahes nimetusega struktureeritud protsessi, kus vaidluse kaks või enam poolt püüavad vabatahtlikkuse alusel lepitaja (edaspidi „lepitaja”) abil ise oma vaidluse lahendamise suhtes kokkuleppele jõuda.

Eesti Lepitajate Ühingu käitumisjuhendi aluseks on Vahendajate Euroopa käitumisjuhend (*European Code of Conduct for Mediators*: http://ec.europa.eu/civiljustice/adr/adr_ec_code_conduct_en.pdf).

1. LEPITAJA MÄÄRAMINE, TASU, TEENUSTE REKLAAM JA PÄDEVUS

1.1. Pädevus

Lepitaja peab olema lepitusmenetluses pädev ja asjatundlik. Siia kuuluvad asjakohane väljaõpe ning oma lepitusalase hariduse ja lepitusoskuste pidev täiendamine, võttes arvesse kohaseid standardeid ja akrediteerimissüsteeme. Kui lepitaja ei saa mingil põhjusel kliendile teenust pakkuda, peab ta informeerima klienti teistest abisaamise võimalustest.

1.2. Määramine

Lepitaja peab pooltega nõu lepituse toimumise sobivate kuupäevade asjus. Enne ülesande vastuvõtmist kontrollib lepitaja, et tema taust ja pädevus on juhtumi vahendamiseks piisavad. Lepitaja annab pooltele nende soovi korral teavet oma tausta ja kogemuste kohta.

1.3. Tasu

Juhul kui see ei ole eelnevalt kindlaks määratud, peab lepitaja andma pooltele täieliku teabe tasustamisviisi kohta, mida ta kavatses rakendada. Ta ei tohi nõustuda lepitama enne, kui kõik pooled on nõustunud tema tasustamispõhimõtetega.

1.4. Lepitaja teenuste reklaam

Lepitaja võib reklaamida oma tegevust professionaalsel, ausal ja väärikal moel.

2. SÕLTUMATUS JA ERAPOOLETUS

2.1. Sõltumatus

Kui on olemas asjaolud, mis võivad mõjutada lepitaja sõltumatust või põhjustada huvide konflikti või mida võib selliselt tõlgendada, ei tohi lepitaja alustada ega jätkata tegutsemist enne nende asjaolude pooltele avalikustamist.

Niisuguste asjaolude hulka kuulub:

- mis tahes isiklik või ärisuhe osapoolega,
- mis tahes rahaline või muu otsene või kaudne huvi lepituse tulemuse vastu,
- lepitaja või tema äriühingu liikme varasem tegutsemine osapoole heaks muu kui lepitajana.

Sellistel juhtudel võib lepitaja nõustuda lepitamisega või lepitamist jätkata ainult juhul, kui ta on kindel, et suudab lepituse läbi viia täiesti sõltumatult, et tagada täielik erapooletus, ning kõigi poolte selgel nõusolekul.

Teabe avalikustamise kohustus püsib kogu lepitusmenetluse jooksul.

2.2. Erapooletus

Lepitaja tegutseb poolte suhtes alati erapooletult ja püüab, et tema tegevus ka sellisena paistaks; ta kohustub teenima kõiki lepitusmenetluse pooli võrdselt.

3. LEPITUSMENETLUSE KOKKULEPE, LEPITUSMENETLUS JA LAHENDUSE LEIDMINE

3.1. Lepitusmenetlus

Lepitaja peab veenduma, et lepitusmenetluse pooled mõistavad lepitusmenetluse eripära ning lepitaja ja poolte rolli selles.

Lepitaja peab veenduma, et pooled on enne lepitusmenetluse algust lepitusmenetluse kokkuleppe tingimusi mõistnud ning nendega selgelt nõustunud, eriti võimalike lepitajalt ja pooltelt konfidentsiaalsuse säilitamist nõudvate tingimustega.

Lepitusmenetluse kokkulepe vormistatakse poolte nõudmise korral kirjalikult.

Lepitaja juhhib menetlust asjakohasel viisil, võttes arvesse juhtumi asjaolusid, sealhulgas võimalikku jõudude ebavõrdsust, poolte võimalikke soove, õigusriigi põhimõtteid ja vajadust vaidlus kiiresti lahendada. Pooled võivad lepitajaga lepituse läbiviimise viisi osas kokku leppida, tehes seda kas eeskirjade alusel või muul moel.

Lepitaja võib pooled ära kuulata eraldi, kui ta seda vajalikuks peab.

3.2. Menetluse õiglus

Lepitaja tagab, et pooltel on piisavad võimalused menetluses osaleda.

Lepitaja annab pooltele teada ning võib lepitamise lõpetada, kui:

- jõutakse lahenduseni, mis paistab lepitajale teostatamatu või ebaseaduslik, arvestades juhtumi asjaolusid ning seda, et lepitaja on pädev sellist hinnangut andma või
- lepitaja on seisukohal, et lepitamise jätkamine ei vii tõenäoliselt lahenduseni.

3.3. Menetluse lõpp

Lepitaja võtab meetmed, et kokkulepe saavutataks kõigi poolte teadliku ja informeeritud nõusoleku tulemusena ning et pooled mõistaksid kokkuleppe tingimusi.

Pooled võivad lepitusmenetlusest igal ajal põhjendusi esitamata loobuda.

Lepitaja võib poolte nõudmisel ja oma pädevuse piires teatada pooltele, kuidas nad saavad kokkuleppe vormistada ning tutvustada neile kokkuleppe jõustatavaks muutmise võimalusi.

4. KONFIDENTSIAALSUS

Lepitaja peab hoidma kogu lepituse käigus ilmneva konfidentsiaalse teabe, sealhulgas lepituse toimumise fakti, enda teada, v.a juhul kui ta peab selle avalikustama seaduse nõudel või avaliku korra huvides. Lepitaja tohib avalikustada ühele poolele teavet, mille teine pool on talle usaldanud vaid teabe usaldaja loal või seaduse nõudel.